

ooren zullen hooren en de steenen harten zullen verteederd worden.”

»Dit is wel mogelijk,» zeide hij, »en ik hoop, dat *gij* het nog beleeft; maar wat mij betreft, nog een paar jaar misschien en het leven zal aan dit mijn verzwakt lichaam ontvluchten, en Sidroc zal te feest gaan bij zijn vaderen..... Neen, dat was de oude heiden Sidroc, die aldus sprak; Christus' volgelingen spreken zoo niet.»

Verslagen en bedroefd boog hij zijn ruw hoofd. Dat nieuwe geloof was hem nog zoo vreemd.

»Maar Christus' volgelingen gaan een hemelsch feest te gemoet,» zeide Lethwyn op zachten toon. »Zij rusten in het huis huns Vaders, en Zijn banier, waaronder zij verkeerren, is de Liefde.»

E. J. VEENENDAAL.

## EENE OOSTERSCHE VERTELLING.

### I

In eene verwijderde streek van Azië leefde in vroeger jaren een heer van aanzienlijke afkomst, die vele goederen bezat.

Reizigers in het Oosten waren verplicht den weg te volgen; die op zijne uitgebreide landgoederen uitliep. Die heer heette Nathan. Hij was edelmoedig, gastvrij en hij had zich een prachtig paleis laten bouwen, gemeubileerd naar Oosterschen smaak en versierd met zeldzame kostbaarheden.

Zijne talrijke dienaren had hij uitdrukkelijk gelast den reizigers het geheele gebouw te laten zien, indien zij dit begeerden, en niets voor hen te verbergen.

Zijn naam en roem verbreidden zich op die wijze tot aan de uiterste deelen der aarde, en men noemde hem nooit anders dan *de edelmoedige Nathan*.

Toen door ouderdom zijn kruin was kaal geworden zonder dat zijne onuitputtelijke liefdadigheid er onder geleden had, werd een rijk jongeling, eveneens van aanzienlijke afkomst, afgunstig op den stralenkrans, den onverwelkelijken stralenkrans, die het hoofd van den edelen Nathan omgaf. Zijne onmetelijke rijkdommen, zijn goede naam en schitterende deugden ontroerden de ziel van Mithridanes, den jongeling en, daar ook hij onnoemelijke schatten bezat, kwam de gedachte bij hem op om Nathan te overtreffen in nog blinkender deugden en nog zeldzamer edelmoedigheid.

### II

Toen hij een prachtig paleis had laten bouwen, ontving hij zijne bezoekers zoo prachtig en behandelde hen zoo minzaam, dat weldra zijn naam even beroemd werd als dien van Nathan.

Eens wandelde hij in de breede lanen van zijnen uitgestrekten bloementuin, toen eene armoedig gekleede, morsige vrouw zich deemoedig nederzette aan een der poorten van het paleis om eene aalmoes te ontvangen. De jeugdige rijkaard gaf haar iets, met de grootste minzaamheid. De vrouw bedankte en verwijderde zich. Eenige oogenblikken later vertoonde zij zich aan eene andere deur van het paleis. Mithridanes, eenigszins verwonderd, gaf haar zooveel geld als zij verwachten mocht en zij verwijderde zich andermaal. Maar voor de derde maal kwam zij terug, toen voor de vierde maal en zoo vervolgens tot twaalf keer toe; den laatsten keer zat zij aan den hoofdingang van het paleis. Mithridanes schonk haar ook voor de twaalfde maal eene gift, zonder dat zijn geduld werd gestoord. Had hij zich niet voorgenomen om aan de geheele wereld te toonen, dat hij nog edelmoediger was dan de zeer menschlievende Nathan?

Maar zie, voor de dertiende maal vertoonde de vrouw zich aan de dertiende poort en vroeg weder om eene aalmoes. Nu werd Mithridanes verdrietig, maar de vrouw moest dit niet bemerken en daarom zei hij

tot haar op zachten toon: »Vrouw! ik weet niet, wie ge zijt, maar ik kan uwe vrijpostigheid kwalijk langer verdragen. Komaan, neem deze kleinigheid en laat u in langen tijd niet meer zien.» En zie, dat nu was juist wat de vrouw verlangde.

»Ha!» riep ze uit, »uwe edelmoedigheid heeft dus hare grenzen! Zij gelijkt dus niet op die van den edelen Nathan. Dat is eerst een edelmoedig mensch! En hoeveel gaat de uwe de zijne te boven! Ik zal het niet zeggen! Ik, die met u spreek, heb mij drieëndertig keer aan zijne poorten vertoond, zooals ik gedacht had mij ook aan uwe poorten te vertoonen, en iederen keer heeft deze onvergelykelijke man mij eene gift geschonken, in deze handen, die ik u hier laat zien, zonder er de minste aanmerking op te maken. Het is waar, twaalf keer hebt gij mij eene aalmoes gegeven, maar den dertienden keer hebt ge mij verstooten. Daarom, wil ik niets aannemen van betgeen het uwe is. Maar gij zijt er nog verre af om de edelmoedigste onder de menschen genoemd te worden.»

Toen Mithridanes deze snijdende woorden hoorde, geraakte hij in eenen heftigen toorn.

»Wanneer dan, riep hij met smart uit,» zich niet langer kunnende bedwingen, »wanneer dan zal ik Nathan in menschlievendheid en zelfopoffering hebben overtroffen? Maar dat is niet voldoende! Ik zal nog meer doen dan dat! Tot op dit oogenblik is alles, wat ik gedaan heb, niet voldoende om mijn onvermogen te bewijzen; welnu, ofschoon de dood den ouden man schijnt te ontzien, ik zal hem den dood aandoen, den alom geprezen Nathan; ik zal hem met mijn eigen hand doorsteken.»

Hij was der woede ten prooi. Hij liet zijn besten koetsier komen en beval hem met den meesten spoed zich tot eenen langen rit voor te bereiden, want hij wilde zich zoo haastig mogelijk op reis begeven. En zoo geschiedde. De koetsier en slechts een paar dienaars begaven zich met hem op reis, het waren zijne vertrouwdste dienaars. Na drie dagen en drie nachten reizens met ongewone snelheid, bereikten zij de uitgestrekte bezittingen van Nathan, waarvan de terrasgewijze

aanleg en bosschages zich reeds in de verte vertoonden.

Toen gebod hij zijn klein gevolg halt te houden in een bosch van moerbezieboomen, en hij zelf begaf zich naar het paleis. Slechts eenen korten afstand had hij afgelegd, toen hij een oud man ontmoette, gekleed in zeer eenvoudige kleeding.

»Grijsaard!» sprak Mithridanes, »kunt gij mij ook den kortsten weg wijzen, die naar het paleis van Nathan leidt?»

»Mijn zoon!» antwoordde de oude, »niets is gemakkelijker dan dat, want ik zelf ben ook op weg om er heen te gaan.»

»Uwe goedheid is groot, mijn vader! maar ik wenschte mij geheel alleen tot hem te begeven, den wijze.»

»Jongeling! uw wensch zal vervuld worden.»

En zoo liep Mithridanes met den grijsaard voort en weldra waren zij aan het paleis gekomen.

Nathan — want het was Nathan zelf — deed eenige dienaren komen en beval hen den reismantel en de verdere reisbenoodigheden, die de vreemdeling bij zich droeg, in ontvangst te nemen en gaf hen tevens bevel, aan den binnengekomene tot geen prijs te zeggen, wie hij was. Dit moesten ze aan al de overige bedienden zeggen. En intusschen geleidde hij zelf Mithridanes in eene zaal die in den smaakvolsten, Oosterschen stijl was gebouwd, waar hij eerst van de reis kon uitrusten.

»Zou ik mogen weten wie gij zijt?» vroeg Mithridanes.

»Mijn zoon!» antwoordde de oude, »ik ben de minste dienaar van den meester, die u ontvangt. Ik heb hem de schoonste jaren mijner jeugd gewijd, ik heb in zijn dienst geleefd, maar hij heeft er nooit aan gedacht mij er voor te beloonen.»

Toen Mithridanes dit hoorde, trilde hij van duivelsche blijdschap.

»En gij, mijn zoon! vroeg de grijsaard, hoe is uw naam? en waarom wilt gij betrekkingen aanknoopen met den heer, welken ik dien?»

»Zweer mij,» hernam Mithridanes, »dat gij nooit mijn geheim zult verraden; op

deze voorwaarde zal ik het u zeggen."

»Ik zweer het u,» bevestigde de oude en zijn oog op den jongen man houdende, zeide hij: »Spreek, mijn zoon!»

De jongeling fluisterde toen den grijsaard in 't oor:

»Dat gij mij hier ziet, is met het doel om in 't geheim aan Nathan den doodsteek toe te brengen.»

De grijsaard werd tot in het diepst zijner ziel ontroerd, maar hij liet er niets van merken.

»Mithridanes!» zeide hij dadelijk er op, hem met medelijden doch tevens met gestrengheid aanzieude, »ik weet, wie gij zijt. Ik ken uwen vader, een goed man. Ik hield van hem en het viel mij gemakkelijk u ook te beminnen tot op den dag, dat gij u bevlijtgedet hem na te volgen. Ofschoon uw besluit is genomen, beloof mij: sla met kracht en mik goed, opdat mijn meester met één slag ter aarde valle. Op honderd meters afstands van hier is eene laan van terpentijnboomen, waarin uw vijand iederen morgen wandelt, ga er morgen heen en tref hem goed, want de geringste kreet zou u kunnen verraden. Als ge uw werk verricht hebt, sla dan een zijpad in, dat links van u is, dat zijpad wordt haast door niemand betreden. Komt ge aan het eind van dat zijpad, dan voert een andere weg u gemakkelijk weder naar uw land terug.»

Alzoo onderricht, trok Mithridanes zich terug, maar hij twijfelde bijna aan den goeden afloop zijner onderneming. Hij gaf zich moeite om te verklaren hoe een man, die hem zijn naam niet durfde noemen, zoo vrij en openhartig met hem sprak.

Maar de volgende dag brak aan, en Nathan deed, gelijk hij gewoon was, zijne morgenwandeling, overtuigd, dat hij nu weldra zou sterven. Mithridanes had zich reeds achter dicht kreupelhout verstoken, toen de edele man naderbij trad onder de dichte kruinen van de laan van terpentijnboomen, met eene fierheid, die de zelfopoffering van het leven kenmerkt. Zijn aangezicht straalde van vrede en reinheid... Maar eensklaps, verstomd, verschrikt, laat Mithridanes de handen en armen slap hangen, zijn dolk,

glinsterende van edelgesteenten en parelen ontvalt aan zijne bevende hand en hij zelf valt op de knieën voor den ontzagwekkenden grijsaard, dien hij herkent, roepende met een beschaamd aangezicht en met tranen in de oogen:

»Mijn vader! mijn vader! weiger mij niet de genade, die ik van u afsmeek! De naijver om aan u gelijk te zijn en het verdriet over mijne vernedering, ziedaar wat mij heeft gedreven. Hoe kon het mogelijk zijn, dat ik u niet herkende toen ik u zag, dien Nathan, dien mijn vader zoo vurig beminde en voor onsterfelijk hield! Edele grijsaard! beschaamd en vol berouw werp ik mij aan uwe voeten en ik vraag u nederig vergiffenis.»

»Mijn zoon!» antwoordde Nathan, »ik wil u zeer gaarne de afgebeden vergiffenis schenken, indien ik de ware vergiffenis u maar schenken kon! Uw geweten moet u zeggen, dat gij niet *mij* het meest beleedigd hebt, maar God. Richt u op en dat ik uit uw oog en op uw aangezicht het ware berouw leze, dat naar God is. Mijn zoon! zal onze liefde volmaakt zijn, dan moet ze niet met hoovaardij zijn gemengd. God, dien wij beiden moeten dienen, moge u dit meer en beter doen verstaan.»

»Mijn vader!» antwoordde Mithridanes, »ik hoop uwe woorden nimmer te vergeten. Maar hoe, wetende, dat ik zou komen om u te doden, hebt gij in zulk eene kalme gemoedsstemming hier kunnen komen, alsof gij een uwer vertrouwdste vrienden zoudt ontmoeten?»

»Mijn zoon! in alle dingen vervult ééne gedachte mijn hart. Ik geef mij aan den Heere over. Gij wildet mij doden. Ik dacht: de jongeling is nog maar pas twintig, ik ben reeds tachtig jaren oud, misschien eischt God van mij, dat ik van mijne overige levensdagen afstand doe. Misschien is mijn dood nuttig voor den jongeling, die komt om mij te doden, en leert hij er door, zijne levensjaren in des Heeren dienst te besteden. Ziedaar, waarom ik geen tegenstand wilde bieden aan de scherpte van uw zwaard.

Gij ziet, God heeft zich van mij bediend, om u te redden, u, Zijn schepsel, dat Hij bemint.»

B. H. KORFFER.

ijkenis van den barmhartigen Samaritaan door den Heiland voorgehouden, geeft ons een blik op de onvolkomenheid onzer liefdewerken. Hoe moeilijk valt het, zich zelve te geven, hoe moeilijk is het om ten einde toe te volharden en niet moedeloos te worden. En toch, wanneer wij in waarheid discipelen van den Grooten Meester willen zijn, wanneer wij Jezus in waarheid willen volgen, dan hebben wij hetzelfde werk te doen, dat Hij op aarde deed, name-

lijk: ons zelve voor anderen te geven.

Wie hiertoe bereid is, behoeft niet lang naar werk uit te zien, of ledig op de markt te staan, doch vindt gelegenheid te over. Hier kan men een kranke liefdenis biën, daar een weduwe troosten, ginds een wees steunen, die verlaten en zonder hulpe is.

Wie zich aan den arbeid der barmhartigheid wijdt, zal wijsheid en moed ontvangen om daarin voort te gaan.

## KUNSTGENOT.

DOOR H. J. HANA.

Niemand behoeft ook maar een oogenblik in onzekerheid te verkeeren omtrent de plaats, waar hij door onze gravure in gedachten wordt binnengeleid. Wij bevinden ons in het atelier van een kunstschilder, en wel uit het laatst der vorige eeuw, zooals aan de kleeding der beide heeren duidelijk te zien is. En even duidelijk is aan de geheele omgeving te bemerken, welk kunstvak hier met grooten ijver en inspanning beoefend wordt. De wanden zijn aan alle kanten behangen met groote en kleine schilderstukken, op doek en op paneel, met en zonder lijst; in een hoek staat een ezel, de schoorsteenmantel is dicht bezet met verven, penseelen en andere schildersbenodigheden, en de kunstenaar zelf verdiept zich met zijn vriend in de beschouwing van een portefeuille met studiën en schetsen. Zij doorleven samen een uur vol kunstgenot. Want dat de teekeningen de moeite van het bekijken — en van het bekijken door kennersoogen! — ruimschoots waard zijn, blijkt genoeg uit de aandacht, waarmee de heeren zich aan de kunstbeschouwing wijden. De vriend van den schilder heeft er zelfs een goedkeurend glimlachje voor over.

Wij willen eerlijk bekennen, dat wij den heeren hun kunstgenot benijden. Want het is zoo schoon, zoo heerlijk, een rustig en

ongestoord nurtje in zulk een kunstenaarswerkplaats door te brengen met de beschouwing der scheppingen van het penseel of de teekenstift. Het genot, door het beste en edelste van 's menschen ziel in zulke oogenblikken gesmaakt, is van het reinste, het verhevenste, dat de aarde ons schenken kan. Des te meer valt het te betreuren, dat er zich in onze dagen een streven openbaart om »kunstwerk» ter markt te brengen, dat met alle eischen en begrippen van ware kunst lijnrecht in strijd is. Wie tegenwoordig de tentoonstellingen van schilderijen en teekeningen bezoekt, wordt er menigmaal pijnlijk getroffen door het aanschouwen van producten, die de waarheid schijnen te willen bevestigen van het Fransche spreekwoord, dat er tusschen het verhevene en het belachelijke slechts ééne schrede ligt. Dat de kunst ook in onze dagen naar nieuwe vormen en openbaringen zoekt, wie zou het in haar laken? Een kunst, die dáár niet voordurend naar blijft streven, doemt zichzelf ten doode. Maar dat vele »jongeren,» — mannekens die nauwelijks de kinderschoenen ontwassen zijn, — uit gemis van genie of van talent, te machteloos om de oude, beproefde kunstvormen door nieuwe van gelijke waarde te vervangen, zich aan de kunst en haren dienst vergrijpen, door slechts